

โครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. หลักการและเหตุผล

การขยายพันธุ์พืชจัดว่า มีความสำคัญในการปลูกพืช เพราะขั้นตอนแรกของการเพาะปลูกต้องมีต้นกล้าพืชเสียก่อน การเลือกวิธีการขยายพันธุ์พืชที่เหมาะสมจะทำให้สามารถผลิตต้นกล้าได้ตามปริมาณและคุณภาพที่ต้องการ ซึ่งเป็นผลไปถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตของพืชนั้นๆ นอกจากนี้การขยายพันธุ์พืชยังมีความสำคัญในด้านการอนุรักษ์พันธุ์พืชที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ (ได้แก่ ๑). ต่อมนุษย์ การเพิ่มจำนวนต้นไม้ เป็นการเพิ่มแหล่งปัจจัย ๔ สำหรับมนุษย์โดยทางตรงและทางอ้อมทำให้มนุษย์มีอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องผุ่งทั่วและยาภัคชาติ (๒). ต่อประเทศ การเพิ่มจำนวนต้นไม้ ทำให้เกิดอาชีพต่าง ๆ มากมาย ก็จะเกิดสินค้าที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมั่นคง เช่น การขยายพันธุ์ลำไย ปลูกเป็นสวนลำไยจำนวนมากมีผลผลิตออกจำหน่าย ก็จะเกิดอาชีพต่อเนื่อง เช่น คนงานเก็บลำไย โรงงานทำกล่องบรรจุ รถขนส่ง โรงงานอบลำไยแห้ง บริษัทจัดส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ ฯลฯ (๓). ต่ออาชีพ อาชีพเกษตรกรรมทำการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ การเพิ่มจำนวนต้นไม้ทำให้เกิดรายได้ทั้งทางด้านผลผลิตและรายได้จากพันธุ์ไม้ที่จำหน่ายโดยตรง นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มปริมาณอาหารสัตว์ให้เพียงพอ กับการเลี้ยงสัตว์ เป็นการเพิ่มรายได้กีประการหนึ่ง (๔). ต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มจำนวนต้นไม้ ย่อมทำให้เกิดความร่มรื่น ต้นไม้ช่วยยึดเกาะดินไม่ให้เกิดการพังทลายของหน้าดิน เป็นแหล่งทรัพยากร้อนมีค่าทำให้อาภัยรุนแรงลดลง (๕). ต่อทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด ก็จะคงค่ามากยิ่งขึ้น เช่นที่ดินว่างเปล่า เมื่อปลูกพืช ก็ทำให้ที่ดินนั้นมีคุณค่ามากยิ่งกว่าปล่อยทิ้งไว้เปล่า ๆ

การทำสวน ให้ประสบความสำเร็จนั้น ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญได้แก่ พันธุ์ไม้ที่ดีและตรงตามพันธุ์ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อผลผลิตและคุณภาพตรงตามที่ตลาดต้องการ การขยายพันธุ์ไม้ด้วยวิธีการที่ดี เหมาะสม และถูกหลักการย้อมเป็นสิ่งที่จะส่งเสริมธุรกิจด้านนี้ยิ่งขึ้น การขยายพันธุ์ไม้สามารถกระทำได้หลายวิธีทั้งแบบอาศัยเพศ และไม่อาศัยเพศ เช่น การเพาะเมล็ด การตอนกิ่ง การติดตา การบานกิ่ง การปักชำ การเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ โดยวิธีการที่พัฒนาและดัดแปลงออกไป การจะเลือกใช้วิธีขยายพันธุ์แบบไหนขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของชนิดพืชนั้นๆ และการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้การขยายพันธุ์ไม้ให้ประสบความสำเร็จได้ดีนั้นยังขึ้นกับปัจจัยต่างๆ อีกด้วย ด้าน เช่น โรงเรือนเพาะชำ ความชื้นและความเข้มของแสง วัสดุปลูกที่ใช้ การดูแลต้นแม่พันธุ์ การเลือกพันธุ์และการเลือกใช้ชนิดของต้นทดลองอย่างถูกต้อง ตลอดจนเทคนิคระหว่างการตัดและเตรียมขั้นส่วนพืช ในช่วงของการขยายพันธุ์ก็มีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะทำให้ได้ต้นกล้าไม้พันธุ์ที่มีอัตราการรอดชีวิตสูง การขยายพันธุ์พืชไม่ว่าจะเป็นการเสียบยอด ปักชำ ทابกิ่ง ติดตา เพาะเมล็ด การตอนกิ่ง และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ แต่ละวิธีนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของพืช และความเหมาะสมของสถานที่รวมถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ประกอบกับตำบลหนองหงส์เป็นพื้นที่ที่เกษตรกรส่วนมากประกอบอาชีพทำสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน และสวนผลไม้ การเพาะและขยายพันธุ์พืช จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่เกษตรกรจะต้องเรียนรู้ จะช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนในเรื่องของกิ่งพันธุ์

เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเพิ่มความสามารถของเกษตรกร การพัฒนาความรู้ของเกษตรกรจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้เกษตรกร กระตุ้นความคิด เพิ่มการพัฒนาต่อไป ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงได้จัดโครงการโครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรสามารถเลือกวิธีการขยายพันธุ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับพืชที่ปลูก

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจมีความสามารถในการผลิตยาสีฟันรุ่น และกิ่งพันธุ์ไม้
ให่อง ทำให้ด้านทุนการผลิตของเกษตรกรลดลง

๒.๒ สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ผู้สนใจ เพื่อนำไปประกอบธุรกิจด้านการขยายพันธุ์พืช

๒.๓ เพื่อเรียนรู้วิธีการเตรียมต้นตอ การขยายพันธุ์ด้วยวิธีการต่างๆ การเตรียมวัสดุปลูก การเตรียม
ภายนอก และการปฏิบัติตาม ได้อย่างถูกวิธี

๓. เป้าหมาย

คณะกรรมการศูนย์ เกษตรกร เจ้าหน้าที่ ผู้สังเกตการณ์ รวมจำนวน ๔๑ คน

๔. วิธีดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการฯ เพื่อขออนุมัติต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๒. ส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำชุมชนและหมู่บ้าน ประกาศและรับสมัครเกษตรกรที่สนใจ

๓. การเปิดรับสมัครเกษตรกรที่สนใจ โดยใช้แบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการฯ

๔. คณะกรรมการศูนย์บริการฯ รวบรวมเอกสารการรับสมัครตามแบบตอบรับการเข้าร่วมโครงการ
และนำส่งยังองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลัง จำนวน ๑ ชุด

๕. ติดต่อประสานงานบุคคล หน่วยงานราชการ เอกชนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสำรวจข้อมูล จัดหา
สถานที่ที่จะดำเนินโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนวิทยากรและสถานที่

๖. จัดอบรม และศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๒ จังหวัดรัง และศูนย์วิจัยพืชสวนรัง

๗. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ เสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

๖. งบประมาณดำเนินการ

เบิกจ่ายจากข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ แผนงานการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่าย
เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ หน้า ๙๙/๑๐๐ โครงการอบรมเพาะและ
ขยายพันธุ์พืช จำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) มีค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. ค่าสมนาคุณวิทยากร ๖ ชั่วโมง X ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๒. ค่าอาหารว่างพักอิ่มเครื่องดื่ม จำนวน ๓ มื้อๆละ ๓๕ บาท ๔๑ คน เป็นเงิน ๔,๓๐๕ บาท

๓. ค่าเบียร์ชาสัมพันธ์โครงการ (๑.๒ X ๒.๔ ม.) เป็นเงิน ๖๐๐ บาท

๔. ค่าจ้างเหมายานพาหนะจำนวน ๑ คันๆ ๑๐,๐๐๐ บาท X ๒ วัน เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๕. ค่าอาหาร จำนวน ๕ มื้อๆละ ๑๕๐ บาท จำนวน ๔๑ คน เป็นเงิน ๓๐,๗๕๐ บาท

๖. ค่าที่พัก ๔๑ คน จำนวน ๒๑ ห้องๆละ ๑,๕๐๐ บาท ๑ คืน เป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท

๗. ค่าของที่ระลึก จำนวน ๑ ชิ้นๆละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๘. ค่าอุปกรณ์ฝึกอบรม (สมุด ปากกา) จำนวน ๔๑ ชุดๆละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๖๑๕ บาท

๙. ค่ากระเบ้าไส้เอกสาร (เอกสารอบรม/ปากกา/สมุด) จำนวน ๔๐ ใบๆละ ๓๕ บาท
เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท

๑๐. ค่าเอกสารประกอบการอบรมโครงการฯ จำนวน ๔๑ เล่มๆละ ๖๐ บาท
เป็นเงิน ๒,๔๖๐ บาท

๑๑. อื่นๆ เป็นเงิน ๑,๒๗๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้

๗. สถานที่ดำเนินการ

- ๗.๑ ฝึกอบรม ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๒ จังหวัดตรัง วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕
๗.๒ ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

แผนงานการเกษตร และสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

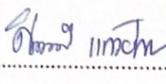
๙. การติดตามประเมินผล

โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ .

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ผู้ผ่านการอบรมสามารถทราบถึงเทคนิคและขั้นตอนการปฏิบัติ ในการขยายพันธุ์พืชได้อย่าง
ถูกต้อง ลดต้นทุนการผลิตได้

๑๐.๒ ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำไปปฏิบัติและสร้างรายได้ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ไปยังแหล่ง
ท่องเที่ยว

(ลงชื่อ).....

(นางศิรภรณ์ แก้วประสม)
นักวิชาการเกษตร

ผู้เขียนโครงการ (ลงชื่อ).....

(นายสุทธิ สุทธิพูน)
หัวหน้าสำนักปลัด

(ลงชื่อ).....

(นายเชี่ยว คำแหง)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

ผู้เห็นชอบโครงการ (ลงชื่อ).....

(นายบริชา ทรงทอง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

แบบลงทะเบียน
โครงการฝึกอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	๒๓ มิ.ย ๖๕	๒๔ มิ.ย ๖๕	หมายเหตุ
๑	ร.ต. ปรีชา เพชรรณรงค์	๒๐๘ ม. ๑๔	นายปรีชา เพชรรณรงค์	นายปรีชา เพชรรณรงค์	๐๙๐-๒๗๖๖๗๗๖
๒	นายสำราญ ชื่อตรอง	๒๐๗ ม. ๑๔	นายสำราญ ชื่อตรอง	นายสำราญ ชื่อตรอง	๐๙๒-๒๘๐๒๒๖
๓	นายประจวบ พรหมคุณศรี	๒๑๕ ม. ๑๔	นายประจวบ พรหมคุณศรี	นายประจวบ พรหมคุณศรี	๐๖๑-๒๑๔๘๗๖๐
๔	นางสุพิน - เนื้อคล้ำดี	๗/๘ ม. ๑๐	นางสุพิน - เนื้อคล้ำดี	นางสุพิน - เนื้อคล้ำดี	๐๙๕-๔๗๔๔๗๔
๕	นางนวลแก้ว ใส่หาน	๒๑ ม. ๕	นางนวลแก้ว ใส่หาน	นางนวลแก้ว ใส่หาน	๐๙๕-๗๘๘๘๘๖
๖	นางคำย่อง รัตนคช	๓๙/๓ ม.๑๐	นางคำย่อง รัตนคช	นางคำย่อง รัตนคช	๐๙๘-๕๕๖๖๗๖
๗	นายสุกิจ บุญไชย	๒๑๘ ม.๕	นายสุกิจ บุญไชย	นายสุกิจ บุญไชย	๐๙๒-๒๗๒๖๕๖๒
๘	น.ส. บุญธรรม รัตนมนี	๖ ม. ๑๐	บุญธรรม รัตนมนี	บุญธรรม รัตนมนี	๐๙๔-๘๘๘๘๖๑๑
๙	นางพยอม ศรีภัยญจน์	๖๘/๑ ม.๗	นางพยอม ศรีภัยญจน์	นางพยอม ศรีภัยญจน์	๐๙๘-๗๑๒๘๗๓๗
๑๐	นายไสว อัยรัคม	๗๑/๑ ม. ๗	นายไสว อัยรัคม	นายไสว อัยรัคม	๐๙๒-๔๗๓๓๗๗๓
๑๑	นางตีศาราโน รัตนหินทร์	๘.๗	นางตีศาราโน รัตนหินทร์	นางตีศาราโน รัตนหินทร์	๐๙๔-๒๗๗๗๕๓๖
๑๒	นายวิชัย รัตนคช	๓๙/๓ ม.๑๐	นายวิชัย รัตนคช	นายวิชัย รัตนคช	๐๙๙-๓๙๕๖๑๓๗
๑๓	นางประภา รัตนคช	๓๖/๑ ม. ๑๐	นางประภา รัตนคช	นางประภา รัตนคช	๐๖๑-๓๘๘๘๖๖๒๐
๑๔	นางฤทธิ ทองอยู่สุข	๒๑๐ ม. ๘	นางฤทธิ ทองอยู่สุข	นางฤทธิ ทองอยู่สุข	๐๙๙-๒๙๒๕๕๕๐
๑๕	นายเดชา สุวรรณน้อย	๑๒๘ ม. ๑	นายเดชา สุวรรณน้อย	นายเดชา สุวรรณน้อย	๐๙๙-๘๘๑๕๕๗
๑๖	นายประพา พริกเล็ก	๑๒๖ ม. ๓๓	นายประพา พริกเล็ก	นายประพา พริกเล็ก	๐๖๓-๒๐๘๘๓๓๒
๑๗	นางจันทร์พิพัฒ์ สุขอนันต์	๑๑/๒ ม.๘	นางจันทร์พิพัฒ์ สุขอนันต์	นางจันทร์พิพัฒ์ สุขอนันต์	๐๙๙-๒๒๕๕๔๕๕
๑๘	นางศิรลักษณ์ แก้วประสม	๒๙/๑๗ ม.๓	นางศิรลักษณ์ แก้วประสม	นางศิรลักษณ์ แก้วประสม	๐๙๑-๙๕๑๑๐๐๘
๑๙	นางสาวสายชล แก้วเกี้อ	๑๙๙/๒๒ ม. ๖	นางสาวสายชล แก้วเกี้อ	นางสาวสายชล แก้วเกี้อ	๐๙๙-๘๗๒๕๕๐๐
๒๐	นายชัยยุทธ์ คำแหง	๘๓ ม. ๘	นายชัยยุทธ์ คำแหง	นายชัยยุทธ์ คำแหง	๐๖๑-๒๑๗๗๔๔
๒๑	นายสมพร ถ้วยทอง	๒/๑ ม. ๕	นายสมพร ถ้วยทอง	นายสมพร ถ้วยทอง	๐๙๙-๒๓๐๗๔๘
๒๒	นางสาวปภาวดี มหาสุข	๘๕/๑ ม.๘	นางสาวปภาวดี มหาสุข	นางสาวปภาวดี มหาสุข	๐๖๑๙๘๔๖๖๐
๒๓	นางสาวจินตนา ໂหารโชคดี	๒๑๖ ม. ๕	นางสาวจินตนา ໂหารโชคดี	นางสาวจินตนา ໂหารโชคดี	๐๙๙-๘๘๘๘๘๘
๒๔	นายวิริยะชาติ ทรงทอง	๑๙๑ ม. ๕	นายวิริยะชาติ ทรงทอง	นายวิริยะชาติ ทรงทอง	๐๙๙-๘๘๘๘๘๘
๒๕	นางสุนิสา ศรีสุขแก้ว	๒๐ ม. ๓๓	นางสุนิสา ศรีสุขแก้ว	นางสุนิสา ศรีสุขแก้ว	๐๙๙-๒๘๐๘๘๗
๒๖	นางใจรักษ์ สาริพันธุ์	๑๒๐ ม. ๓๓	นางใจรักษ์ สาริพันธุ์	นางใจรักษ์ สาริพันธุ์	๐๖๒-๓๐๑๖๖๒๙
๒๗	นายสวัสดิ์ คงบ้านคุณ	๒๑ ม. ๘	นายสวัสดิ์ คงบ้านคุณ	นายสวัสดิ์ คงบ้านคุณ	๐๙๗-๐๒๓๑๒๙๖
๒๘	นายจิรพจน์ จันทร์มาศ	๔๓ ม. ๒	นายจิรพจน์ จันทร์มาศ	นายจิรพจน์ จันทร์มาศ	๐๙๙-๓๒๑๐๐๒๔
๒๙	นายเดศชัย เกิดเมืองเล็ก	๙๐ ม. ๓	นายเดศชัย เกิดเมืองเล็ก	นายเดศชัย เกิดเมืองเล็ก	๐๙๕-๔๗๖๖๕๓๔
๓๐	นางสาววรร庄ธีร์ คงดี	เกษตรอำเภอ	นางสาววรร庄ธีร์ คงดี	นางสาววรร庄ธีร์ คงดี	๐๙๙-๒๖๑๑๕๗๐๑
๓๑	นายมาตรการ จิตป่าโล	เกษตรอำเภอ	นายมาตรการ จิตป่าโล	นายมาตรการ จิตป่าโล	๐๙๙-๔๔๔๔๔๐๙

แบบลงทะเบียน
 โครงการฝึกอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช
 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	๒๓ ม.ย ๖๕	๒๔ ม.ย ๖๕	หมายเหตุ
๑๒	นายกิตติศักดิ์ รัตนคง	๕๘ ม. ๑๑			
๑๓	นายสุรินทร์ สวัสดี	๒๓๑ ม. ๗			๐๖๒-๑๗๔๒๓๔๑
๑๔	นายประทีป ศรีศักดา	๓๕ ม. ๑๒			๐๘๒-๘๑๗๗๔๕๗
๑๕	นายสายชล ทำสว่าง	๓ ม. ๑๒			๐๖๕-๑๕๗๗๘๖๗
๑๖	นายศรีศักดิ์ หนูขาว	๑๑๙ ม. ๒			๐๘๘-๕๘๘๖๕๕๘
๑๗	นายศรายุทธ ช่วยรักษा	๕๘ ม. ๑๑			
๑๘	นายอาคม พรมคร	๗๒ ม.๗			๐๘๐-๑๕๖๖๘๘๓
๑๙	นางสาวา วิบูลการ	๓๒/๔ ม. ๘			
๒๐	นายชลิน รัตนคง	๒๔๑ ม. ๓			๐๘๑-๐๗๔๔๓๐๕
๒๑	นางสาวกริตพร เกิดกลั่นหอม	๓๙๒ ม. ๔	-	-	๐๘๖-๘๘๘๑๕๕

ผู้ลงนาม หนูขาว

ลงนาม

๓/๑๒๖ ๙.๐๔.๒๕๖๕

บันทึกข้อความ

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์
ที่ นศ.๔๙๐๐๑/๒๕๖๔
วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔
เรื่อง รายงาน “โครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช”

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

๑. เรื่องเดิม

ตามที่สำนักงานปลัด ได้จัดทำโครงการ “โครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจมีความสามารถในการผลิตเมล็ดพันธุ์ และก่อพันธุ์ไว้ใช้เอง ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลดลง สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ผู้สนใจ เพื่อนำไปประกอบธุรกิจด้านการขยายพันธุ์พืช และเพื่อรียนรู้วิธีการเตรียมดินดอ การขยายพันธุ์ด้วยวิธีการต่างๆ การเตรียมวัสดุปลูก การเตรียมภาชนะปลูก และการปฏิบัติ ดูแล ได้อย่างถูกวิธี ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๑ คน นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

บันทึกสำนักงานปลัด ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานโครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช ดังต่อไปนี้

๒.๑. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตั้ง

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ศึกษาดูงาน โดยมีนักวิชาการของศูนย์วิจัยพืชสวนตั้ง เป็นผู้สาธิตและบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าศึกษาดูงาน กล่าวต้อนรับ โดย พอ. ศูนย์วิจัยพืชสวนตั้ง

แบ่งเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม แล้วหมุนเวียนกันแต่ละฐาน

ฐานที่ ๑ การเพาะเมล็ด (สะตอตระง)

การเลือกเมล็ดที่จะนำมาเพาะ ต้องเป็นเมล็ดที่แก่ เมล็ดสุกใช้ได้แต่จะให้ดีคือเมล็ดแก่ ทำการแยกเมล็ดออก แล้วนำไปปะวงในกระบวนการ ประมาณ ๑ อาทิตย์ ก็ย้ายลงถุง

วัสดุเพาะ ได้แก่ ขุยมะพร้าว ผ้า หรือฟูกที่นอนที่ไม่ใช้แล้ว .เลือกวัสดุที่เก็บความชื้น เมื่อนำมาเมล็ดย้ายลงถุงแล้วประมาณ ๔ เดือน ทำการติดตาได้

ฐานที่ ๒ การติดตา (สะตอตระง)

ต้นตอ (stock) อายุประมาณ ๔ เดือน

กิ่งต่า ให้มีสีน้ำตาลเขียวจะติดดีกว่า

ทำการกรีดต้นตอให้เป็นสีเหลี่ยมfinap ด้านล่างให้เหลือลิ้นไว้สำหรับบากิ่งพันธุ์

ทำการกรีดรอบๆต่าให้เป็นสีเหลี่ยมเหมือนต้นตอ ขนาดเท่ากันหรือใกล้เคียง ระวังอย่าให้ไปลา (ตุ่มเด็กๆที่ติดด้านใน) หลุด ห้ามโดนด้านใน นำมารวบหากับต้นตอโดยด้านล่างสอดไว้ในลิ้น ทำการพันด้วยพลาสติกสำหรับติดตา การพันให้พันเฉียงจากล่างขึ้นบน จนใกล้จัชหมดพลาสติก ทำการผูกให้แน่น และก่อนติดตาควรทำการใส่ปุ๋ยก่อนประมาณ ๒ อาทิตย์ หลังจากติดตาห้ามใส่ปุ๋ย ๑ เดือนเริ่มให้ปุ๋ย

หลังติดตา ๑ เดือน แกะเทปพลาสติกออก ติดตา - ถูกล ใช้เวลา ๔ เดือน ติดตา - ปลูกได้ ใช้เวลา ๘ เดือน แต่ตอนนี้กำลังปรับปรุงลดระยะเวลาให้อยู่ที่ ๓-๔ เดือน

สะตอตั้ง ๑ มูล จะต้องมีน้ำอย่างกว่า ๑๒ ฝัก ยาว ประมาณพุ่กกว่า
ฐานที่ ๓ การเสียบยอดทุเรียน

ทุเรียนที่ใช้เป็นต้นตอควรเป็นทุเรียนบ้าน แต่ที่ศูนย์ใช้ทุเรียนนก จะมีเมล็ดใหญ่มีเมื่อง
หรือมีน้ำอย่างมาก

ต้นตอทุเรียนที่จะนำมาเสียบยอดอายุประมาณ ๒ เดือน ส่วนกิ่งพันธุ์ที่จะนำมาเสียบยอดนั้น ให้เลือกจากกิ่งกระโดง แต่ต้องดูว่าต้นสมบูรณ์หรือไม่ ให้ผลผลิตเป็นอย่างไร กิ่งพันธุ์ควรนำมาจากต้นที่ให้ผลผลิต แล้ว

วิธีการ นำต้นตอมาตัดเหลือจากขอบถุงประมาณ ๑ ซีบ แล้วทำการผ่าด้านตอลงมาประมาณ ๑.๕ ซ.ม. นำกิ่งพันธุ์มีปาดทั้ง ๒ ด้านเป็นรูปลิ่ม แล้วนำมาเสียบบนต้นตอที่ผ่าไว้ ดูว่าประบกกันสนิทดีหรือไม่ จากนั้นก็ทำการผูกต้นเชือกฟาง แล้วนำไปปล่อยไว้ในกระเจมเล็กๆเพื่อลดการหายน้ำ ก่อนการเสียบยอดจะต้องทำการลดน้ำต้นต่อ ก่อนประมาณ ๒-๓ วัน หลังจากเสียบยอดจะไม่ลดน้ำแล้ว นำไปวางในที่ร่มรำไร ร่องการเสียบยอดติดตื้นสามารถเอาออกจากกระถางได้ แล้วนำมาเสียบในร่ม เปลี่ยนถุงทุกๆ ๑ เดือน จนสามารถจำหน่ายได้

มะพร้าวน้ำหอม

ระยะปลูกใช้ระยะปลูก ๖๗๖ เมตร ๓ ปีให้ผลผลิต ตั้งแต่เพาะจนถึงจำหน่าย (พร้อมปลูก) ใช้เวลา ๔-๕ เดือน ในการเพาะนั้นจะออกประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ถือว่ายอดแล้ว มะพร้าวน้ำหอมในศูนย์วิจัยจะจำหน่ายต้นละ ๓๐ บาท ต้นพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมที่ปลูกในศูนย์วิจัยพืชสวนส่วนหนึ่งได้มาจาก พืชสวนชุมพรและบางส่วนได้มาจากการบ้านแพ้ว มะพร้าวจะไม่นิยมตัดแต่งทาก มะพร้าวในศูนย์จะทำการนำยอดไปตรวจดีเอ็นเอ ความหอม

หากต้องการขยายต้น (โคนใหญ่) ให้ทำการลอกกาบสื้น้ำตาลออกราก

การให้ปุ๋ย มนุษย์ ขี้ไก่แกลง ปีละ ๒-๓ ครั้ง เกลือ ปีละ ครั้งๆละ ครึ่งกิโลกรัม เกลือให้ใส่ห่างจากปุ๋ยเคมี ๒ เดือน

โรคแมลงของมะพร้าว ได้แก่ ด้วงแรด/ด้วงวงมะพร้าว แก้โดย ใช้ลูกเหม็น ๕-๖ ลูก แมลงดำหานำ ไข่เชฟวิน ๘๕ (คาร์บาริล) ฉีดอาทิตย์ละครั้ง

การปลูกมะพร้าวอย่างฝังกลบโคน และการปลูกมะพัน្តาควรตัดรากออกก่อน หากไม่ตัดอาจทำให้เน่าตายได้

-๕-

๒.๖ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ อบรม ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๒ จังหวัดตรัง

กล่าวต้อนรับโดย พอ. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๒ จังหวัดตรัง นางวรรณา พรหมบุญทอง

เดินทางมาบ้านเริ่กศูนย์ฯ น้ำว่า ศูนย์เนื้อเยื่อ และได้มีการเปลี่ยนชื่อulatory เปลี่ยนชื่อ
แต่ละครั้งก็จะเปลี่ยนแปลงการกิจด้วย ศูนย์ขยายพันธุ์ฯ จะรับผิดชอบ ผลิตและขยายพันธุ์พืชพันธุ์ดี รับผิดชอบ
จังหวัดตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และพัทลุง ภารกิจหลัก คือ ผลิตและขยายพันธุ์

การผลิตพืชพันธุ์ดี มีการผลิต ๔ สายพันธุ์ คือ

๑. การเลี้ยงเนื้อเยื่อ ข้อดี คือ ได้ลักษณะที่ตรงตามสายพันธุ์ ขยายพันธุ์ได้ครั้งละมากๆ เช่น กล้วย กล้วยไม้ มะนาว ฝรั่ง

๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ ได้แก่ พริกขี้หนูเดือยไก่ ถั่วฝักยาวไร้ค้าง บัว ถั่วพู่ม

การเก็บเมล็ดพันธุ์ ควรนำไปปั่น ๑-๒ คืน ให้เมล็ดนิ่น (ใส่ถุงปั่น) ตัดหัวท้าย และกรีดเลือกเอาเฉพาะเมล็ด นำไปแห่น้ำ เลือกเอาเมล็ดที่งาม เพราะเมล็ดที่ลอกจะเป็นเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์ จึงนำไปเผา

ฟอสฟอรัส ทำให้เมล็ดสมบูรณ์ ทำให้น้ำหนักเพิ่มขึ้น ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ ช่วยติดดอก ให้ใช้สลับกับ ๑๓-๑๓-๒๑ และ ๑๕-๑๕-๑๕ บวกด้วย ๑๕-๐-๐ จะดีมาก แคลเซียมใน terra ช่วยให้โครงสร้างแข็งแรง หลังเก็บเกี่ยวทุกครั้ง ใช้ ๑๕-๑๕-๑๕ เพื่อบำรุงดั่น บวกด้วย ๑๕-๐-๐ อัตรา ๑:๑

๓. การผลิตต้นกล้าพันธุ์ ได้แก่ พริก มะเขือ มะละกอ มะนาว ฝรั่ง ส้มโอ พริกไทย(ปะเหลียน) ได้จากการปักชำ เสียบยอด และตอน

การอนุบาลต้นกล้า การเพาะในภาชนะ ต้องคลุกสารป้องกันกำจัดเชื้อรา(เมทานอลซิล) เพื่อป้องกันรากรเน่าโคน嫩芽

วัสดุเพาะ แกลบดា ทรify ทรify วัสดุปลูกเชื้อ หรือใช้มูลไส้เดือน ในจำจีรี แทนดงตาก
แท่ง อัตรา ๒:๑:๑ แกลบด้าครอตความคึมก่อน โดยการแข็ง ๒-๓ วัน เมื่อเพาะเมล็ดแล้วประมาณ ๑๐-๑๒
วัน ทำการย้ายกล้าได้ เพราะต้นจะแข็งแรงหยิบจับง่าย รดน้ำให้ชุ่มก่อนการย้าย

การรณำ มีเทคนิคเล็กๆน้อยๆ โดยการใช้ไม้จ้มพันจันลงไปในดิน หากมีดินติดมาแสดงว่า
ความชื้นไม่มี แต่หากจ้มลงไปแล้วไม่มีอะไรติดขึ้นมาแสดงว่าบังความชื้นอยู่

๔. แปลงท่อนพันธุ์ ได้แก่ อ้อยคันน้ำ สุพรรณบุรี ๕๐ สายน้ำผั่ง

ทางศูนย์จะเน้นการผลิตท่อนพันธุ์ และผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดี อาทิ กล้วยไม้ จำพวก ข้างกระ อ้ายเรศ เขากวางอ่อน รองเท้านารี เหลืองตรัง เม็กซิดก คงกบ เป็นต้น มีแปลงแม่พันธุ์หลายชนิด ซึ่งเป็นหัวใจของการผลิตจะต้องมีแปลงแม่พันธุ์ที่ดี อย่างที่เราผู้กัน กล้วยไม้ รองเท้านารี เป็นไม้ควบคุมจะมีในครอบครองไม่ได้ ผิดกฎหมาย แต่เฉพาะแม่พันธุ์เท่านั้น ทางศูนย์จึงขออนุญาตนำแม่พันธุ์มาขยายพันธุ์เพื่อลดการบุกรุกของชาวบ้านหาเพื่อนำมาจำหน่าย โดยทางศูนย์จะนำแม่พันธุ์มาทำการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ แล้วนำจำหน่ายให้เกษตรกรที่สนใจ หรือพ่อค้าที่สนใจนำไปจำหน่ายอย่างถูกกฎหมายในราคาต้นละ ๕ บาท พ่อค้าและเกษตรกรจะต้องนำไปปลูกเลี้ยงในภายนอกก่อนจำหน่าย หรือจะจำหน่ายเป็นต้นพันธุ์เลยก็ได้

นอกจากกล้วยไม้แล้วยังมีแปลง จำปาดะ มะพร้าวน้ำหอม กาแฟ ส้มโอ
นอกจากการผลิตเพื่อจำหน่ายแล้วยังมีการผลิตเพื่อสนับสนุนและแจกด้วย
พริกเดียวไก่ เพาะเมล็ด จำหน่ายต้นละ ๑๐๐ บาท
ส้มโอทับทิมสยาม ได้จากการตอนกิ่ง จำหน่ายต้นละ ๘๐ บาท
มะลอกขออ่อนแลนด์ จำหน่ายต้นละ ๕บาท
กล้วย จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จำหน่ายต้นละ ๑๕ บาท
มะพร้าวน้ำหอม จำหน่ายต้นละ ๓๐ บาท

การตอนพริกไทย

พริกไทยที่นำมาตอนเป็นพริกไทยที่ปักกินถุง การปลูกพริกไทย ไม่จำเป็นต้องให้พริกเกียวกับต้นไม้ก็ได้ เราสามารถปลูกในแนวโน้นได้ การเก็บเกี่ยวก็ง่ายและสะดวก ไม่ต้องเป็นขั้นไปเก็บ การตอนพริกไทย ให้เลือกข้อที่มีรากอ่อนงอกออกมาก เมื่อได้ข้อที่เหมาะสมแล้ว นำถุงที่บรรจุขุยมะพร้าว (ต้มตอน) สำหรับ การตอนกรีดต้มตอน แล้วนำไปประกอบกับข้อพริกไทยที่เลือกให้เข้ากันดี ทำการมัดด้วยเชือกให้แน่น ดังนั้น พริกไทยเดานี่งสามารถตอนได้หลายตัว

การอนุบาลต้นกล้าจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ต้นกล้าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะอยู่ในถุงอาหารวุ้น เราต้องทำการนำมาล้างอาหารวุ้นออกให้สะอาดก่อน ใส่ในตะกร้าที่รองกันด้วยผ้าขาวสะอาด เสร็จแล้วนำไปแข่นน้ำยา กันรา ๕นาที

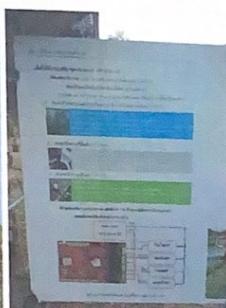

เสร็จแล้วนำไปอนุบาลในถุงหุ้มที่บรรจุสัดเพาะเรียบร้อยแล้ว วัสดุเพาะใช้เหมือนกับ การอนุบาลต้นพรวิก

วิธีการ ให้ใช้ปากกาจิ้มลงไปในดินแล้วนำต้นกล้าลงปลูกในหลุมถัด

การให้น้ำระบบเกษตรอัจฉริยะ

แบบประเมินความพึงพอใจโครงการอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช

๑. เพศ

ชาย	คิดเป็นร้อยละ	๕๘.๐๐
หญิง	คิดเป็นร้อยละ	๔๑.๐๐

๒. การศึกษา

ป. ตรี	คิดเป็นร้อยละ	๑๔.๖๓
อนุปริญญา	คิดเป็นร้อยละ	๔.๘๘
มัธยม	คิดเป็นร้อยละ	๔๖.๓๔
ประถม	คิดเป็นร้อยละ	๒๙.๒๗
อื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	๔.๘๘

หัวข้อประเมินความพึงพอใจ

๑.) ด้านรูปแบบกระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๔๘.๗๘
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๔๘.๗๘
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๑๒.๔๔

๒.) ด้านความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๕๘.๕๕
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๒๙.๒๗
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๑๒.๒๐

๓.) ด้านความเหมาะสมของสถานที่พักและอาหาร

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๖๕.๘๕
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๒๖.๘๓
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๗.๓๒

๔.) ด้านความเหมาะสมของการเดินทาง

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๕๖.๑๐
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๔๓.๘๐

๕.) ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๒๑.๙๕
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๖๕.๘๕
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๑๒.๒๐

๖.) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสมาชิกฯ

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๖๐.๙๘
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๓๙.๐๒

๗.) ความรู้ความเข้าใจ ก่อน การเข้าร่วมกิจกรรม

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๑๙.๕๗
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๕๓.๖๖
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๒๔.๓๙
น้อย	คิดเป็นร้อยละ	๒.๔๔

๘.) ความรู้ความเข้าใจ หลัง การเข้าร่วมกิจกรรม

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๕๖.๑๐
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๓๖.๕๙
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๗.๓๒

๙.) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๔๖.๓๔
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๓๙.๐๒
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๑๔.๖๓

๑๐.) ความพึงพอใจโดยรวมต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ	๕๕.๕๕
มาก	คิดเป็นร้อยละ	๓๖.๕๙
ปานกลาง	คิดเป็นร้อยละ	๔.๘๘

ความประทับใจจากการอบรมศึกษาดูงาน

- การประสานงานกับหน่วยงานอื่นร่วมกัน ได้ลงแปลงสาธิตจริงๆได้ลงมือทำจริง
- สามารถเพิ่มพูนความรู้ให้กับเกษตรกรในตำบลเพื่อนำไปต่อยอดต่อไป
- การเพาะพันธุ์สีฟองฟ้า สามารถให้ผลผลิตได้ ๓ ปี
- ได้ลงมือปฏิบัติการติดตา การเลี้ยงยอดทุเรียน และได้เรียนรู้เรื่องของมะพร้าวน้ำหอม
- เจ้าน้ำที่ให้ความรู้อย่างละเอียดมาก ใส่ใจรายละเอียด สามารถนำไปใช้ในชีวิตได้

เดลิเวอรี่การปรับปรุงในด้านใดหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

- เวลาในการอบรมไม่เพียงพอ
- การจัดกลุ่มปฏิบัติควรมีหัวหน้ากลุ่มควบคุมที่ชัดเจน

งานคิดว่าควรจัดโครงการ/กิจกรรม แบบนี้อีกหรือไม่

- ควร

- เป็นการเพิ่มความรู้ใหม่จากที่ไม่รู้ให้มีความรู้มากกว่าเดิม ได้ประสบการณ์จากการได้เห็นของจริง ได้ลงมือปฏิบัติจริงๆ สามารถนำไปต่อยอด และขยายผลให้กับเกษตรกรที่สนใจได้ เพิ่มรายได้กับครอบครัว

- เกษตรกรจะได้ไปต่อยอดในชีวิต สร้างความมั่นใจในด้านการเกษตรจะได้ไม่ต้องลองผิดลองถูก ด้านที่ศึกษาดูงานที่แนะนำ

- สถานที่ที่มีการขยายพันธุ์พืชและการส่งเสริมการเกษตร

ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

- สามารถนำความรู้ในเรื่องการขยายพันธุ์พืชต่างๆไปใช้ในแปลงของตนเองได้
- นำความรู้ที่ได้รับเพื่อนำไปปรับเพิ่มรายได้
- ปฏิบัติในแปลงของตนเองและขยายผลให้กับเกษตรกรกลุ่มต่างๆ
- อบรมให้กับพื้นอังเกษตรกรได้รับความรู้
- แนะนำ ชาวบ้าน ชุมชน หรือโรงเรียน ในเรื่องของการเกษตรสามารถผลิตเป็นอาหารกลางวันเด็กๆได้

สรุป

จากการได้พากันผู้เข้าร่วมอบรมเพาะและขยายพันธุ์พืช ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตังและศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่๒ จังหวัดตัง นั้น ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมอบรมให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดี ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมอบรม กิจกรรมลง มือปฏิบัติจริง ตลอดจนสัมนาการอบรมผู้เข้าร่วมให้ความเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือ สามัคคีกันดีมาก แบ่งให้ ความสนใจกับเนื้อหาที่วิทยากรบรรยายและให้ความสนใจในการลงมือปฏิบัติ โดยในการอบรมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นชาย ร้อยละ ๕๕ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๔๕ โดยมีความรู้ก่อนการอบรมเฉลี่ย คิดเป็น ร้อยละ ๗๘.๘๕ และหลังการอบรมเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๕ มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๙๐ และมีความพึง พอกใจโดยรวมต่อการเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางศิราณี แก้วประสม)

นักวิชาการเกษตร

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลง

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลง

(นายเชี่ยว คำแหง)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลง

(นายปรีชา ทรงทอง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลง